

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qualitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

496. Quâ actione Ecclesia, aut ejus loco Parochus vel Episcopus exigere possit decimas sibi debitas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

erit ad Episcopum aliumve Judicem competentem, de quo, quis sit, paulò post, ut is compellat solvi, vel restitui decimas.

Quaestio 496. Quà actione Ecclesia, aut ejus loco parochus vel Episcopus exigere possit decimas sibi debitas?

Respondeo primò: si quaestio sit super ipso jure decimandi, ad quem pertineat, Ecclesia instituere potest actionem confessoriam utilem, per quam petitur à Judice declarari, hoc jus sibi competere; sicut enim rei vindicatio actio est realis, & competit Domino pro rebus corporalibus obtinendis, ita dicta actio confessoria realis conceditur Domino pro juribus in corporalibus consequendis. Pirh. ad tit. de decim. n. 156. citans Gl. & Abb. in c. tua. h. r. Suar. c. 36. n. 9.

2. Secundò: si quaestio est de ipsis decimis, seu fructibus decimalibus nondum separatis à fundo, vel reliquis fructibus injustè detentis, agere potest Ecclesia ad separationem & solutionem, non quidem strictè dictà vindicatione, utpote quæ soli Domino competit, sed conditione ex lege seu canone; vel si decimæ debeantur ex consuetudine, conditione ex lege consuetudinaria approbata per legem Canonicam, quæ licet sit actio personalis, est tamen simul etiam in rem scripta, seu rei persecutoria, ita ut contra quemvis fructuum non decimatorum possessorem institui possit (unde etiam, non quidem directà, sed utilis vel vindicatio appellari potest, quæ datur quasi Domino, sive utile dominium in re habenti. Suar. loc. cit.) Pirh. n. 157. juxta c. pastoralis. h. r. & Gl. in c. moderamine. v. sibi vindicant. Porro hæc conditio ex canone competit quoque Ecclesia contra illum, qui fructus, sive adhuc hærentes solo, & à reliquis fructibus nondum separatos, sive jam separatos & decimatos, per dolum vel notabilem culpam seu negligentiam destruxit; cum tunc agi possit ad restitutionem fructuum decimalium, nempe ad id, quòd spectatis aliis annis Ecclesia solebat ac poterat percipere. Pirh. num. 158. citans Innoc. in c. commissum. h. r. D. Tho. 2. 2. q. 87. a. 2. ad 4. Quin & contra Dominum prædii decimis obnoxii, dum is illud vendit vel locat colono tali pacto, ut Ecclesia ab emptore, vel conductore consequi nequeat decimas, ut dictus Dominus damnum Ecclesiæ illatum restituat, & solvat restitutionem decimarum. Pirh. n. 159. & 160. citans D. Thom. ubi ante. Suar. c. 36. nu. 15. cum dominus prædii teneatur id tali modo vendere, vel locare, ut Ecclesia decimis ex ea debitis non fraudetur. c. in aliquibus. h. r. Ecclesiæ, ut ex cit. c. collegitur, Abb. ibid. n. 3. habente veluti jus quoddam in ipso fundo ratione decimarum, ob quod compellere possit dominum fundi, ut talibus colonis locet illum, qui fideliter & utiliter eum colant, ne decimis fraudetur. Pirh. loc. cit. Unde & patet hanc conditionem rei persecutoriam esse utilitorem Ecclesiæ, quam directà & propria rei vindicatio.

3. Probabiliter tamen videtur, non posse conveniri emptorem, seu novum possessorem prædii, & ab eo exigere decimas præteriti temporis, non solutas ab ejus domino seu venditore; eò quòd obligatio per se non iuratur fundo, ex quo solvuntur decimæ (secus ac tributa, quæ per se ex speciali juris dispositione ipsos fundos afficiunt, & ad novum possessorem transeunt, etiam cum obligatione

P. Leuren. Fori Benef. Tom. I.

præterita tributa non soluta solvendi) sed solum respectivè, seu in ordine ad fructus, quibus per se & immediatè inest onus decimarum. Sed neque, ut dictum paulò supra, fundi sint jure pignoris obligati; adeoque antiquus possessor, seu venditor convenire possit & debeat, utpote qui fructus fundi præteritis annis percepit; non verò emptor, utpote ad quem dicti fructus non pervenerunt. Quibus si qui textus obstat videntur, intelligendi hi sunt, & loquuntur de onere præstandi decimas ex fructibus in futurum percipiendis, ad quos obligabitur emptor seu possessor novus, ad quem fundus pervenit. Pirh. n. 161. citans Suar. c. 38. n. 9. Laym. Theol. mor. l. 4. tr. 4. c. 2. n. 5. Cantl. de decim. c. 4. num. 3. contra Abb. in c. cum homines. h. r. num. 6. Gigas de pens. q. 39. num. 12. Azor. p. 1. l. 7. c. 24. q. 2. Rebuff. q. 9. n. 9. Monet. de decim. c. 6. n. 18. Tiraq. Cenedo, & plures alios, quos citat & sequitur Barbof. cit. c. 28. §. 4. a. nu. 11. censentes in opinione esse Ecclesiæ, quem velit convenire, novum, an antiquum prædii possessorem; eò quòd onus solvendi decimas sit reale, & quòd pro decimis tacitè fundus sit hypothecatus.

Quaestio 497. Quis sit Index competens in causa decimarum?

Respondeo: si causa decimarum est facti, & non juris, eò quòd non agatur, an decimæ debeantur, sed an decimæ debita soluta sint, an non, potest Ecclesia, prout maluerit, tam coram Judice Ecclesiastico, quam laico debitorem laicum, non verò Ecclesiasticum convenire; cum hæc causa sit fori mixti. Castrop. cit. num. 5. citans Suar. de relig. tom. 1. tr. 2. l. 2. c. 38. n. 16. Fagund. ad 5. præcept. l. 3. c. 5. n. 2. Covar. qq. præf. c. 35. n. 1. Barb. cit. c. 28. §. 4. n. 1. citans quamplur. contra Azor. p. 1. l. 7. c. 36. q. 5. & Homobon. de Bonis. de exam. p. 2. tr. 8. c. 8. q. 24. (in quorum sententiam inclinat Pirh. n. 162. etsi probabilior em dicat responsionem nostram) existimantes & tunc solum Ecclesiasticum esse Judicem competentem, eò quòd quaestio facti decimarum ex quaestione juris decimarum, quæ spiritualis est, videatur inseparabiliter dependere, ita ut qui de ista, etiam de hac cognoscere debeat, quòd solum Judici ecclesiastico competit. quòd ipsum tamen rectè negat Barbof. n. 2. cum constet, harum quaestionum unam ab altera distinctà esse, solumque contraheretur, an solverit, aut perceperit decimas; non autem an sint solvenda.

2. Secundò, si causa seu quaestio est juris, quia tractatur nimirum de jure, quo decimæ debentur, de expensis, quibus solvenda; de loco, quantitate, qualitate, &c. solus Juxta Ecclesiasticus est competens; eò quòd causa illa sit spiritualis, A. A. iidem.

3. Tertio, causa decimarum datarum in feudum laicis cognoscenda & discutienda est coram Judice ecclesiastico; eò quòd licet dominium hujusmodi decimarum, seu potius fructuum decimalium spectet ad laicos, & feudum censetur saeculare, oriatur tamen & dependeat à jure spirituali & ecclesiastico, ut Pirh. n. 163. & Barb. n. 2. cum hæc tamen limitatione, dum nimirum non in perpetuum, sed limitato tempore, vel limitatis personis feudum concessum esset, ex eo, quòd tunc Ecclesia non videatur rem integrè alienasse, & quasi profanam fecisse. Azor. l. cit. c. 39. q. 3. Fagund. l. cit. n. 5. Castrop. n. 6. Barb. cit. n. 2. Dum verò hoc deci-

marum

T